

POSUDEK Oponenta PÍSEMNE KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce:	<i>Hanka Kastelicová jako klíčový decision-maker HBO Europe pro oblast dokumentárního filmu</i>
Autor/ka práce:	<i>Zora Čápková</i>
Studijní program:	<i>Filmové, televizní a fotografické umění a nová média - Dokumentární tvorba</i>
Typ studijního programu:	<i>Magisterský</i>

Vymezení cíle a jeho naplnění:

Autorka si vytkla za cíl popsat, jak HBO Europe formuje dokumentární filmy, na jejichž výrobě se podílí. Prostředníkem k tomu jí mělo být zkoumání působení Hanky Kasteličové, klíčové manažerky americké společnosti pro dokumentární tvorbu. Jakkoli z polostrukturovaných rozhovorů s ní vytěžila navzdory korporátním omezením maximum, tak proces formování dokumentárního díla od výběru námětu přes dramaturgii na různých úrovních až po schvalování se jí komplexně popsat nepodařilo a text zůstává navzdory autorčinu osobnímu nasazení i její znalosti historického kontextu především vzhledem do myšlení jedné z manažerek privátní televizní společnosti, v němž se bezesporu zajímavým způsobem odráží současný způsob produkce dokumentárních filmů, zahrnující vedle vlastní výroby systém různých tzv. pitching fór či festivalových ocenění.

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):

Zvolené téma je jistě aktuální, a i když HBO v současnosti není významným producentem českých dokumentárních filmů, tak historicky bezesporu vneslo do české dokumentární tvorby povědomí o stylu tzv. quality TV, která se chce od standardní televizní výroby odlišit výraznými tématy a kvalitativně povýšit její formu a obsah. Kořeny "kvalitní televize" jsou v osmdesátých letech na kanálech kabelové televize jakou byla také HBO. V českém kontextu v určitou dobu symbolizoval pojem "quality TV" až jakousi mýtickou metu, k níž se řada tvůrců vztahovala a je tedy velmi přínosné tento fenomén zkoumat. Autorčina volba proniknout do utváření děl takto zarámovaných prostřednictvím významné hráčky na tomto poli je legitimní, ale pro důsledné prozkoumání jí chybí minimálně dvě položky: zevrubný popis procesu vývoje a výroby díla v nadnárodní televizní korporaci a kritická reflexe tohoto procesu ze strany tvůrců. To jsou předpoklady hlubší komplexní analýzy.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

Práce je přínosná přinejmenším ve dvou aspektech. Především dokumentuje prostředí a okolnosti vzniku části dokumentární tvorby, svědectvím přímé aktérky popisuje prostředí televizní práce, ukazuje zákulisí producentůvých fór, přičemž z některých popisů lze vyčíst způsoby vyjednávání v tomto prostředí. V celku je dobovým svědectvím o estetických a obsahových kritériích, která vymezují práci těch tvůrců, kteří se s HBO rozhodli spolupracovat. Pro ty, kteří tento typ spolupráce zvažují, je unikátní vzhled do přemýšlení televizní manažerky předpokladem úspěšného jednání, jak o tom ostatně sama Kasteličová mluví. Teoretická

práce není ani analýzou instituce, ani zevrubnou případovou studií vzniku jednoho filmu. Navzdory tomu je prakticky využitelná pro každého tvůrce, který by HBO chtěl oslovit.

Logická stavba a členění práce:

Autorka po osobním úvodu formuluje výzkumnou otázku ("Jakým způsobem formuje produkční kultura HBO "své" dokumentární filmy a jakou roli v tom má Hanka Kastelicová.") a popisuje zvolenou metodu v níž jako primární pramen využívá tři polostrukturované rozhovory s hlavní aktérkou. Následuje exkurz do historie HBO, popis organizační struktury evropské pobočky a schvalovacích procesů, který vychází výhradně z tvrzení Kastelicové. V další podkapitole autorka zmiňuje některé dokumentární filmy, produkované HBO, na kterou přímo navazuje popisem úspěšné manažerské cesty Hany Kastelicové od jejího studia na Katedře dokumentární tvorby FAMU přes její působení ve slovenské televizi až k její současné pozici. Část nazvaná "Sebereflexe pozice Hanky Kastelicové v HBO a jejího vlivu na oblast dokumentu" ukazuje zjevné limity možného vytěžení této manažerky. Část nazvaná "Případová studie vybraných filmů HBO Europe" je bohužel kritickým místem teoretické práce, neboť dobrý úmysl referenčně nahlédnout spolupráci s HBO z pohledu tvůrců nebyl vůbec naplněn, protože tím, kdo spolupráci hodnotí je jen sama Kastelicová. Ta v následující podkapitole "Představy kvality a „know-how“ HBO" také shrnuje svůj přístup k dokumentární tvorbě: "Děláme filmy, kde je pro nás stěžejní dosáhnout emocí. Jsou dvě cesty, buď se můžeme koncentrovat na to, dávat vědomosti přímo, dodávat hodně kontextu, tomu říkám vyprávět příběh skrz hlavu, nebo vykouzlit ve filmu emoce, intimitu s divákem, a to pro mě znamená vyprávět skrz srdce."

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:

Rozsah práce je v souladu s požadavky kladenými na rozsah magisterské teoretické práce. Text je dobře strukturovaný, přehledný. Teoretická práce obsahuje řádně zpracovaný seznam použitých zdrojů a také obrazovou přílohu.

Práce s informačními zdroji:

Vedle rozhovorů jsou autorčiným zdrojem také poznámky shrnuté v terénním deníku, který obsahuje pozorování prezentace filmu na uzavřeném jednání na kodaňském filmovém festivalu. Časopisecké, knižní a internetové zdroje jsou řádně citovány.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:

Bez výhrad.

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Kritické poznámky shrnuté v bodech: 1/ Chybí hlubší analýza termínu "quality TV", s nímž zástupci HBO často operovali. Důležité je zhodnotit volbu témat i případné požadavky na dílo, které by mohly vést k jistému formátování/zestejnění. 2/ Ve výpravě do minulosti chybí popis zakotvení HBO na českém mediálním trhu a také zhodnocení obecného postoje stanice k české dokumentární tvorbě, přičemž zdrojem by vedle Kastelicové mohli být další manažeři, kteří se na vývoji a výrobě podíleli (Zach, Poláchová, Šantavá). 3/ Svědectví zmíněných by též umožnilo lépe popsat jednotlivé procesy, které v této struktuře vznik díla umožnily. 4/ V této souvislosti považuji za referenční zkušenost přinejmenším českých tvůrců (namátkou Mareček, Kokeš, Počtová, Čálek). Jejich konkrétní popis by mohl být doplňkem či korektivem k tvrzením paní Kastelicové. 5/ Bylo by také možné jít cestou případové studie jednoho filmu, která by mohla textu dát dynamiku z obou stran tvůrčího procesu, režiséra či režisérky a zástupkyně televize.

Otázky a náměty k diskuzi při obhajobě:

1/ Proč jste nevyužila možnosti získat rozšiřující informace o spolupráci s HBO od pedagogů nebo někdejších studentů KDT?

2/ V čem se studenti KDT a HBO mohou vzájemně obohatit a jak by případně měla probíhat komunikace mezi KDT a zástupci HBO?

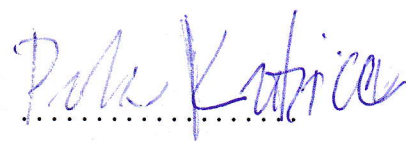
Doporučení práce k obhajobě:
DOPORUČUJI.

Navrhovaná klasifikace :
C

Datum vypracování posudku:
19. ledna 2024

...Mgr. Petr Kubica
.....

Jméno oponenta práce



(datum a podpis)